

det var ikke i Overensstemmelse med Kirkens Orden? Hvormange gamle Bestemmelser hører der ikke med til den, som man, naar man gaar frem paa denne Maade, kan drage frem imod os, og som vi kunne overtræde uden at have nogen Anælse derom? Er det Orden? Er det Ret? Og hvorledes skal man kunne værges sig derimod? Man faaer det jo ikke engang at vide; det stæer i hemmelige Skrivelser til enkelte Præster; deri siges det, at Menigheden er udtraadt, men de andre Præster og Biskopper faae Intet at vide derom. Der sidder her iblandt os to Medlemmer af denne Menighed; jeg har spurgt dem derom, og de have sagt, at de ikke vidste, at de vare udtraadte eller uvidste af Folketirken. Jeg tvivler om, at der er noget Land, hvor man paa denne Maade viser Folk ud af Folketirken. Naar man seer hen til, hvorledes Forholdet f. Ex. er i Sverrig og Norge, da er der fuldstændige Bestemmelser om, hvorledes der i saa Tilfælde skal gaaes frem, og de ere givne i en Lov. Hvis den ærede Cultusminister ønskede at udvise Noget af Folketirken og sænede saadanne Lovbestemmelser, saa skulde han komme til os og see, om han kunde faae sat dem igjennem, men det bør ikke stæe ved, at han paa egen Haand tiltager sig en Mynbigghed, hvorfor han ikke kan paavise et eneste Lovbud i hele vor saameget paaberaabte Kirkeorden.

Men derimod skal dette lille Forslag her gjøre et Indgreb i Kirkeordningen, dette lille Forslag, som lader hele Kirkeordningen bestaae, som ikke rører enten ved Maaden, hvorpaa Sognepræsterne blive valgte af deres Menigheder eller ved Kirkegods eller Kirkebygninger eller Lov- og Forfrister, kort ved Noget som helst af Alt, hvad Kirkens er, men som kun aabner en lille Udvei for dem, der ikke kunne føle sig tilrette ved den Maade, hvorpaa Kirkebestyrelsen gaaer frem, til, med store Offre og uden anden Binding end den gjensidige aandelige Verelvirkning, at blive staaende indenfor Folketirken i et noget friere Forhold end de øvrige. Det skal være et Brud paa Kirkens Ordning. Ved den ærede Minister ikke, at meget lignende Forhold have fundet Sted tidligere, da man havde saa god en Statskirke, som vel kan tænkes? Det var i den katholiske

Tid tilladt, at enhver Herremand maatte tage sig en Capellan, og noget Lignende fandtes her langt ind i den lutheriske Tid. Selve Raadsretten til vore Menighedskirker er vistnok ofte bleven udbyttet paa en lignende Maade, i alt Fald, uden at der er krævet Andet end kongelig Stadsfæstelse, hvorom der naturligtvis ikke her kan være Spørgsmaal, hvor det ikke er en Sognekirke, men en blot kirkelig Menighed, der samler sig. I Sverrig er det ogsaa endnu Tilfældet, at enhver Adelsmand har Ret til at holde sig en Huuscapellan. I England, hvor der er en saa stiv Høikirke, som kan ønskes, har en Mand, der bygger en Kirke, Ret til om en antagen Geistlig at samle en Menighed af de forskjellige Medlemmer af Kirkesamfundet, uden Hensyn til Sognebaandet. Og saa skulde vi ikke kunne tillade det her for 20 Huusfædre, efterat vi have en Grundlov, som netop vil, at man skal lægge Vægt paa Folkets Villetie i Ordningen af Kirkens Forhold, og efterat vi have faaet en Lov som den om Sognebaandets Løsning, der endnu mere hæbder den personlige Friheds Ret. Jeg troer, at det vil være klart, at det er en heelt anden Mand, der er gaaet igjennem vor Kirkestyreelse i de sidste Aar, end den, der gif igjennem den Forsamling og den Konge, som gav Grundloven. Denne Mand har ikke hidtil ubtalt sig i saa bestemte Udtryk som i de Ord, der fremførtes af den ærede Kirkeminister, da han satte Kirkestyrelsen som noget fra Individerne Forskjelligt, næsten Modsat. Det er et Beviis paa, at den nu føler sig mere sikker og tør vove sig mere frem end tidligere; men dette maa ogsaa være en Opfordring for Enhver, der ønsker at hæbde den aandelige Frihed her i Landet, til at staae imod itide, at ikke Enhver, der ikke vil høre sig under en saadan Kirkestyreelse, skal blive udbviist af Folketirken, for at de, der blive tilbage, saameget mere kunne blive nøbte til at følge den i Et og Alt.

**Ministeren for Kirke- og Under-
viisningsvæsenet:** Det høie Thing vil vistnok ikke finde det underligt, naar jeg udtaler, at jeg ikke agter at gaae ind paa de Spørgsmaal, som sigte til særskilte af mig foretagne Handlinger, som jeg vel kan kalde administra-